

Төвлөлөгөөг баталсан:
ТЕРИЙН НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА

ДАРГА

/С.БАТБОЛД/

2025-02-12

Төвлөлөгөө болохгүй ялангуяа
АВТОТЭЭВРИЙН БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗРЫН
ДАРГА

/Э.МЕНХНСАН/

2025-02-12

АВТОТЭЭВРИЙН БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗРЫН
2025 ОНЫ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Д/д	Стратеги төвлөлөгөө боловч эндээслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Төсөв сая.төг	Шалгур үзүүлэлт	Сурь түвшин	Зорилтот түвшин	Хугацаа	Хариуцах зэн
Олон	Улсын Тээвэрлэлтийн Чиглэлийг Нэмэгдүүлж, Ачаа, Зорчигч Тээвэрлэлтийг Нэмэгдүүлнэ.	Ачаа тээврийн хэмжээ, сая.тн Зорчигч тээврийн хэмжээ, сая.хүн	2024 онд 85.3 сая.тн ачаа, 144.7 сая зорчигч тээвэрлэсэн.	Автотээвэрээр 90.0 сая.тн ачаа, 146.0 сая зорчигч тээвэрлэнэ.	IV улирал	АТБЭГ	
1. Ачаа, зорчигч тээврийн тасралтгүй хэвийн байдлыг хангах, тээвэрлэлтийг нэмэгдүүлнэ.							
1.1	Олон автогээврийн харилцааны Засгийн хоорондын хэлэлцээрийг улс оронгой байгуулна.	Улсын тухай газар	Хэлэлцээрийн тоо Засгийн хоорондын хэлэлцээрийг улстай байгуулсан.	Газар 17	I улирал: Болгар, Румын, Хорват хэлэлцээрийн төслийг чиглэлээр ажиллана. II улирал: Болгар, Румын, Хорват хэлэлцээрийг байгуулна. III улирал: Франц, Австри улстай хэлэлцээрийн төслийг эцэслэх чиглэлээр ажиллана. IV улирал: Франц, Австри улстай хэлэлцээр байгуулна.	I-IV улирал	Ц.Баяржаргал

1.2	Засгийн газар хоорондын автотээврийн хэрэгжилтийг ажлын уулзалтыг 5-аас доошгүй улстай байгуулна.	Зохион байгуулсан Зохион байгуулсан 2024 онд 4 улстай зохион	2024 онд 4 улстай зохион	I улиралд: Хамтарсан хорооны уулзалтыг нэг улстай хийнэ. II улиралд: Хамтарсан хорооны уулзалтыг нэг улстай хийнэ. III улиралд: Хамтарсан хорооны уулзалтыг хөроос доошгүй улстай хийнэ. IV улиралд: Хамтарсан хорооны уулзалтыг нэгээс доошгүй улстай хийнэ.	I-V улирал	Т.Мягмарсурэн Ш.Хавидолда
1.3	Авто замаар 2025-2026 онд олон улсын тээвэрлэгт зөвшөөрлийн бичгүүдэй болон зөвшөөрлийн бичгүүдийг бэлтгэн, холбогдох улсуудад тээвэрлэгт хүргүүлж, тээвэрлэгтийн хэвиин нехцэгийг бурдаулна.	Зөвшөөрлийн бичиг солилцсон улсын тоо	Хамтарсан ажлын хэсгийн уулзалтууд зохион байгуулагдсан	I улиралд: 2025 оны зөвшөөрлийн бичгүүдийг хулээн авах, холбогдох улсуудад хүргүүлэх ажлыг зохион байгуулна. БНХАУ-ын Тээврийн яаманд "С" төрлийн зөвшөөрлийн биччин ашиглалтын хугацааг нэмэгдүүлэх саналыг хүргүүлна. II улиралд: Европын улсуудаас хийгдэж буй улс хороондын ачаа тээвэрлэгтэд үсээд буй асуудлыг шийдвэрлэх хэрэнд зөвшөөрлийн бичгийн тог нэмэх асуудлыг Литивийн талд тавьж шийдвэрлэнэ. III, IV улиралд: Зөвшөөрлийн бичгүүдийн тоог тохирч, зөвшөөрлийн бичгүүдийг бэлтгэж холбогдох улсуудад хүргүүлна.	I-IV улирал	Т.Мягмарсурэн Ш.Хавидолда
1.4	АЗИЙН авто замын сүржээгээр олон улсын автотээврэлтэй гүйцэтгэх тухай Засгийн газар хоорондын хэзэлцээрийн	Хурал зохион 2024 оны эзлжит хурлын шийдвэр	Хурал зохион байгуулагдсан эсэх гарсан.	I улиралд: Хамтарсан хорооны хурлын бэлтгэл ажлыг хангах шинжээчдийн уулзалтыг зохион байгуулна. II улиралд:	I-II улирал	Т.Мягмарсурэн Ш.Хавидолда

		Харэжжилтийг Хамгарсан хорооны хурлыг зохион байгуулах			Хамгарсан хорооны 5-р хурлыг зохион байгуулна.		
1.5	АЗИН авто СУЛЖЭЭНИЙ АН-3 болон АН-4 чиглэлийн авто ЗАМААР ОПОН УЛСЫН АЧАА ТЭЗВЭРЛЭЛТИЙГ ЭХЛҮҮЛЭХ, ТЭЗВРИЙН МАРШРУТЫГ ЕРТӨКЧҮЛНЭ.	ЗАМЫН СУЛЖЭЭНИЙ АН-3 БОЛОН АН-4 ЧИГЛЭЛИЙН АВТО ЗАМААР ОПОН УЛСЫН АЧАА ТЭЗВЭРЛЭЛТИЙГ ЭХЛҮҮЛЭХ, ТЭЗВРИЙН МАРШРУТЫГ ЕРТӨКЧҮЛНЭ.	Хамгарсан хорооны ХЭЛЭЛЦЭЭРИЙН ХУРЭЭНД ТЭЗВРИЙН МАРШРУТЫГ ЕРТӨКЧҮЛНЭ.	Хамгарсан хорооны ХУРЛААС 2024 ОНЫ ЭЭЛЖИТ ТЭЗВЭРЛЭЛТИЙГ ЭХЛҮҮЛЭХ ШИЙДВЭР ГАРСАН.	I Улирапд: ТЭЗВЭРЛЭЛТАД УЧСЭН ДААГАЛТАЙ ХОЛБООТОЙ АСУУДЛЫГ ШИЙДВЭРЛЭХ, ТЭЗВЭРЛЭЛТИЙГ ЭХЛҮҮЛНЭ. II Улирапд: ХЭЛЭЛЦЭЭРГ НАГДАН ОРОХ ТУХАЙ КИРГИЗИЙН ТАЛЫН ХҮСЭНТИЙГ ХАМГАРСАН ХОРООНЫ ХУРЛААР ХЭЛЭЛЦҮЛЖ ШИЙДВЭР ГАРГУУЛНА. III Улирапд: ХОЁР ТАЛЫН ХАМГАРСАН ХОРООНЫ ХУРЛЫН ТОВЫГ ТОХИРЧ, БЭЛГҮҮЛЭЖ АЖЛЫГ ХАМГАРАНДАА. IV Улирапд: ХАМГАРСАН ХОРООНЫ УУГАЗАЛТЫГ ЗОХИОН БАЙГУУЛЖ, ТЭЗВЭРЛЭЛТИЙГ ЭХЛҮҮЛНЭ.	I-II Улирап Улирап I-III Улирап	Т.МЯГМАРСУРЭН Ш.ХАВИДОЛДА
1.6	БНХАУ-ТАЙ БАЙГУЛСАН ХЭЛЭЛЦЭЭРИЙН ДАМЖИН ЕГЕРЕХ АЧАА ТЭЗВЭРЛЭЛТИЙГ ЭХЛҮҮЛНЭ.	ШИНЧЛЭН ХАМГАРСАН ХАМГАРСАН БАЙГУУЛАГДСАН	ДАМЖИН ЕГЕРЕХ АЧАА ТЭЗВЭРЛЭЛТ ЭХЛЭЗҮЙ БАЙНА	ХАМГАРСАН ХОРООНЫ ХАМГАРСАН ХОРООНЫ УУГАЗАЛТЫГ ЗОХИОН БАЙГУУЛЖ, ТЭЗВЭРЛЭЛТИЙГ ЭХЛҮҮЛНЭ.	I Улирап: ЗЭВШЕЕРЛИЙН БИЧИГ ОЛОГОХ УДИРДАМЖИЙГ БАГТГУУЛЖ, ТЭЗВЭРЛЭЛТИЙН УЙЛ АЖИЛЛАГААГ ЗОХИОН БАЙГУУЛНА. II Улирап: ЗЭВШЕЕРЛИЙН БИЧИГ ОЛОГОХ УДИРДАМЖИЙН ХАРЭЖЖИЛТИЙГ ДУГНЭХ, ХОЛБОГОДХ ГАЗРУУДААС САНАНЫГ АВЧ ЖУРМЫН ТЕСЛИЙГ БОЛОВСРУУЛАХ. ТЭЗВРИЙН НАГДСЭН СИСТЕМЭЭР ДАМЖУУЛАН ЗЭВШЕЕРЛИЙН БИЧИГ УРДЧИЛАН ЗАХЧАЛАХ БОЛОМЖЫГ БҮРДҮҮЛНЭ. III Улирап: ХӨЛБӨГДХ ЗЭВШЕЕРЛИЙН БИЧИГ ОЛОГОХ АЖЛЫГ		
1.7	УУЛ БҮГЗЭДЭХЧУНЫЙ ТЭЗВЭРЛЭЛТИЙН АЖИЛЛАГААГ ЗОХИОН ТЭЗВЭРЛЭЛТИЙН НЭМЭГДҮҮЛЭХ ШААРДЛАГААТАЙ ХАМЖЭЭГ ХАМЖЭЭГ ХАРЭЖЖИЛНЭ.	УУРХАЙН ҮЙЛ ТАСРАЛГҮЙ БАЙГУУЛАХ, АЧААНЫ ХАМЖЭЭ АЧАА ТЭЭСЭН 2024 ОНД 71 САЯ ТОНН	ТАЭЗВЭРЛЭСЭН АЧААНЫ ХАМЖЭЭ АЧАА ТЭЭСЭН 2024 ОНД 71 САЯ ТОНН	II Улирап: ЗЭВШЕЕРЛИЙН БИЧИГ ОЛОГОХ УДИРДАМЖИЙН ХАРЭЖЖИЛТИЙГ ДУГНЭХ, ХОЛБОГОДХ ГАЗРУУДААС САНАНЫГ АВЧ ЖУРМЫН ТЕСЛИЙГ БОЛОВСРУУЛАХ. ТЭЗВРИЙН НАГДСЭН СИСТЕМЭЭР ДАМЖУУЛАН ЗЭВШЕЕРЛИЙН БИЧИГ УРДЧИЛАН ЗАХЧАЛАХ БОЛОМЖЫГ БҮРДҮҮЛНЭ. III Улирап: ХӨЛБӨГДХ ЗЭВШЕЕРЛИЙН БИЧИГ ОЛОГОХ АЖЛЫГ	T.МЯГМАРСУРЭН С.НАСАЛСАА Ш.ХАВИДОЛДА		

1.8	Дотоодын ачаа тэзврийн үйлчилгээг бүртгэлжүүлэх ажлыг зохион байгуулна.	Тэр хувийн хэвшлийн түншлэл Нэгдсэн статистик мэдээлэлтэй болсон эсэх	Тэзвэрлэлтэй холбогдох бичигийг хэвлүүлэх, ашиглах журам шинэчлэн батлагдсан	Зохион Байгуулан, тэзврийн үйл ажиллагааг зохион байгуулна. IV Улирал: Тэзвэрлэлтийг нэмэгдүүлж тээсэн ачааны хэмжээг 90 сая тоннд хүргэх ажлыг зохион байгуулна. I Улирал: Дотоодын ачаа тэзврийг бүртгэлжүүлэх талаар холбогдох байгууллагад зөвлөмж, чиглэл хүргүүлэх оролцож талуудын уулзалт зохион байгуулна. II Улирал: Ачаа тэзвэрлэлтийг бүртгэлжүүлэх ажлыг Замын-ҮУД- Улаанбаатар хот чиглэлд эхтуулна. III Улирал: Дотоодын ачаа тэзврийн үйлчилгээг бүртгэлжүүлэх ажлыг 10-аас доошгүй аймгийн чиглэлд эхтуулна IV Улирал: Дотоодын ачаа тэзврийн нэгдсэн статистик мэдээллийг гаргах боломжийг бурдаулна.
1.9	Автогазорийн ачаа тээвэрлэлтийн хэмжээг 90.0 сая.тн, зорчигч тээвэрлэлтийг 146.0 саяд хүргэнэ.	Тээвэр зохион байгуулалтыг сайжруулж ачаа, тээвэр /дахардсан тоогоор/ гүйцэтгэл	Ачаа тэзврийн хэмжээ 85.5 сая.тн, зорчигч зорчигч тээврийн тээвэрлэлтийг 145.5 сая.тн тээвэрлэлтэсэн	I-IV Улирал: Автогазорийн ачаа, зорчигч тээвэрлэлтийн хэмжээг нэмэгдүүлж төвлөслөн хэмжээнд хүргэх ажлыг зохион байгуулна. I-IV Улирал Э.Менхнасан Т.Мягмарсүрэн

1.10.	Тээврийн хэрэгслийн засвар үйлчилгээ болон техникийн хяналтын үйл ажиллагаанд даатгалын тогтолцоог нэвтрүүлэх эрх зүйн зохицуулалтыг бүрдүүлэх судалгааг хийнэ.	40.0 авто замын норм. нормативын сан	ШУТИС. ахисан сургууль нь үйлчилгээний гүйцэтгэчээр сонгодон ажиллах байна.	Бизнесийн түвшний Зөвлөх Судалгаа хийгдсэн байна.
1.2. Ачаа, зорчигч тээврийн терминал, автобуудал байгуулах, авто зам дагуух үйлчилгээний цогцолбор байгуулна.				
1.2.1	Алганбулаг логистикийн байгуулах эхлүүлнэ.	тээвэр, төв ажлыг - Ажлын гүйцэтгэлийн хувь	Урьдчилсан ТЭЗҮ-ийг 2022 онд боловсруулсан.	<p>I улирал: Алганбулаг тээвэр, логистикийн төв байгуулах ажлыг төр, хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагааны хүрээнд хэрэгжүүлэх төслийн саналыг ЭзХЯманда хүргүүлнэ..</p> <p>II улирал: Алганбулаг тээвэр, логистикийн төв байгуулах ажлыг төр, хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагааны хүрээнд хэрэгжүүлэх боломжийг бүрдүүлнэ.</p> <p>III улирал: Алганбулаг тээвэр, логистикийн төв байгуулах ажлыг төр, хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагааны хүрээнд хэрэгжүүлэх ажлыг эхлүүлнэ.</p> <p>IV улирал: Барилгын ажлыг эхлүүлнэ.</p>
1.2.2	Логистикийн төв, ачаа тээврийн терминалууд байгуулахаа.	Хувийн хэвшлийн оруулалт	Гашуунсухайт боомтод ачаа тээврийн терминал, байгуулах ажлыг тээврийн терминал байгуулсан.	<p>I улирал: Хавирга боомтод ачаа тээврийн терминал, байгуулах ажлыг эхлүүлнэ.</p> <p>II улирал: Бичигт боомтод ачаа тээврийн терминал, логистикийн төв</p>

1.2.3	Говь-Алтай зорчигч автобуудлын ажлыг эхлүүлнэ.	аиммаг тээврийн барилгын Улсын төсөв/	3 400 Барилгын ажлын байгуулалтсан хувь	ажлыг тэр, хувийн ажиллагааны байгуулалтад боломжийг бүрдүүлнэ.		
1.2.4	Хөвд аймгийн зорчигч тээврийн автобуудлыг ашиглалтад оруулна.	2 000 Төр, хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалт	Барилга угсралт 100%, догоод засал чимэгтэл, гадна тохиижт – 50%-тай байгаа	байгуулах ажлыг тэр, хувийн хэмжлийн хамтын ажиллагааны хүрээнд хэрэгжүүлэх боломжийг бүрдүүлнэ. I Улирал: Бичигт боомтод ачаа тээврийн төрмийнлэгийн төв байгуулалтад ажлыг эхлүүлнэ. II Улирал: Хавирга боомтод ачаа тээврийн төрмийнлэгийн төв байгуулалтад ажлыг эхлүүлнэ. III Улирал: Барилгын холбогтын зургийг хийлгэх, барилга угсралтын ажлыг эхлүүлэх баттээлийг хангана. IV Улирал: Барилгын ажлыг эхлүүлж, ажлын гүйцэтгэлийг 20 хувьд хүргэнэ. II Улирал: Барилгын ажлын гүйцэтгэлийг 50 хувьд хүргэнэ. IV Улирал: Барилгын ажлын гүйцэтгэлийг 70 хувьд хүргэнэ. I Улирал: Улдээгэл санхүүжилтийн асуудлыг шийдвэрлүүлнэ. II-III Улирал: Барилга угсралтын ажлыг ургэлжлүүлж, барина.	I-IV улирал	Т.Мягмарсүрэн З.Чунсэрээ Ш.Хавидолда
1.2.5	Дорноговь замын-Ууд баригдаж буй зорчигч тээврийн автобуудлын	Төр, хувийн хэвшлийн	Барилгын суурин ажил 2013 онд хийгдсэн, үнээс хойш	байгуулах ажлыг тэр, хувийн ажиллагааны хүрээнд хэрэгжүүлэх боломжийг бүрдүүлнэ. I-II Улирал: Хөрөнгө оруулагчийг шийдэх, барилга барих гүйцэтгэчийг сонгон	I-IV улирал	Т.Мягмарсүрэн З.Чунсэрээ Ш.Хавидолда

	Барилтын эхтүүлнэ.	ажлыг оруулалт	хөрөнгө оруулалт	зогссон байдалтай байгаа	шалгаруулах, гарээ байгуулах барилга усслралтын ажлыг эхтүүлнэ.
1.2.6	Олон чанартай дагуух ариун байгууламж үйлчилгээний цогцолбор хэрэгжүүлэх нэгжүүдэд үзүүлж ашигах тесөл хэргүүдэд үзүүлж аж ахуйн ажилж хамтарч	улс, авто зам буюн цэврийн бүхий хувийн хэвшлийн оруулалт	байгуулсан үйлчилгээний байгууламжийн тоо	Музг-ын 2025 оны “Ариун цэврийн байгууламж бүхий түр буудаллах цэг, үйлчилгээний цогцолбор барьж байгуулах тухай” 189 дүгээр тогтоолыг баталсан.	I улирал: Музг-ын цийдвэрийг хэрэгжүүлэх, тесөл хэргүүлэх аж ахуйн нэгжүүдэд газар олгох асуудлыг орон нутгийн засаг захиргаанд уламжлж шийдвэрлүүлэх, үйлчилгээний цогцолбор байгуулах чиглэлээр судалгаа дүгнэлт гарана. II-IV улирал: улиралд: 5 байшилд үйлчилгээний цогцолбор байгуулна.
2. Автогэзврийн салбарын эрх зүйн орчинг болсвсронгуй болгоно.					
2.1	Автогэзврийн хуулийн найруулгын боловсруулж, газрын хэрэгжүүлж, ёргөн мэдүүлнэ.	тухай шинэчилсэн тестийг Засгийн хуралдаанаар хэлэлцүүлж, ёргөн мэдүүлнэ.	Хуулийн тэслийг УИХ-д мэдүүлсэн байна.	Хуулийн холбогдох судалгааг эхпүүлсэн.	I улирал: Автогэзврийн тухай хуулийн эрэгжилтийн үр дававарт үнэлгээ хийж, түнд үндэслэн хуулийн тэслийн үзэл баримталаалыг боловсруулж батгуулна. II улирал: Хуулийн тэслийн үр нөөчиний үнэлгээг хийж, хуулийн тэслийг боловсруулж олон нийтийн хэлэлцүүлэг зохион байгуулна. III улирал: Хуулийн тэслийн зардал, үр ашигийн тооцооллыг хийж, хуулийн тэслийг эзслэн боловсруулж 3-ын хуралдаанаар хэлэлцүүлнэ. IV улирал: Хуулийн тэслийг УИХ-д ёргөн мэдүүлнэ.

2.2	Нийтийн автобусыг болон чөлөөлөх эрх зохицуулалтыг болгоно.	Тэзврийн гаалийн НЭАГ-ас зүйн бий	Хуулийн төслийг Өмнөх хүчинтэй мэдүүлсэн байна.	Хуулийн төслийг Өмнөх хүчинтэй дууссан.	I улирал: Хуулийн төслийн үзэл баримтлалыг боловсруулж, НЭД-д хүргүүлж санал авна. II улирал: Холбогдох яамдад хүргүүлэн, санал авч ЗГХЭГ-т хүргүүлнэ. III улирал: Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлнэ. IV улирал: Хуулийн төслийг УИХ-д өргөн мэдүүлнэ.
2.3	Аюулгай тээвэрлэгтийн чиглэлээр зохицуулалтыг болсовсруулж батгуулна.	ачаа техникийн -	Техникийн зохицуулалтыг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэн батгүүлсэн байх	Холбогдох судалгааг хийж Байна.	I улирал: Ажлын хасаг байгуулж, техникийн зохицуулалтын боловсруулж эхлэн. II-III улирал: Техникийн зохицуулалтын төсөлд холбогдох газруудаас санал авч настгэн батгүүлах бэлтгэл ажлыг хангулна. IV улирал: Техникийн зохицуулалтыг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлнэ.
2.4	Автогазорийн хэрэгслийн ашиглалт, агуулгүй техникийн зохицуулалтыг боловсруулж батгуулна.	70.0 "АТҮТ" ТӨҮГ Авто замын нормчилж ын сан	Техникийн зохицуулалтыг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэн батгүүлсэн байх	Техникийн зохицуулалтын төслийг боловсруулна. II улирал: Техникийн зохицуулалтын төслийг олон нийтээр хэлэлцүүлж төслийг эзслэн боловсруулна. III улирал: Техникийн зохицуулалтын төслийг ЗГ-ын хуралдаанаар хэлэлцүүлнэ.	I-IV улирал I-II улирал A.Энхболд

2.5	"Автогээврийн хэрэгслээр ачаа, зорчигч тэзвэрлэх дүрэм"-ийг шинэчлэн батгуулна.	-	Дүрэм шинэчлэн батлагдсан байна.	2020 онд баталсан, нэмэлт оруулах үссэн.	II улирал: Дүрмийн төслийг боловсруулан, санал авч, нацгэн, хэлэлцүүлэг зохион байгуулна. III улирал: Журмын төслийг сайдын тушаалаар батгуулан, ХЭДХЯ-нд бүртгүүлж, хэргэжилтийг зохион байгуулна.
2.6	"Автогээврийн хэрэгслийн мэргэшсэн жолбоон балтгэх, шалтгат алвах, үнэмлэх огтох журам"-ыг боловсруулж баттуулна.	"АТҮГ" ТӨҮГ МАТНХ	Журам батлагдсан байна	Журмын төслийг боловсруулж эхэлсэн	I улирал: Журмын төслийг боловсруулж, холбогдох газруудас санал авах, хэлэлцүүлэг зохион байгуулна. II улирал: Журам баттуулна.
2.7	Улаанбаатар хотын хэмжээнд аюултай ачаа тэзвэрлэлтийг бүртгэлгүүлэх, хэлбэрээр тавина.	Нийслэлийн хэмжээнд аюултай ачааны тэзвэрлэлтийг цахим хэлбэрээр боловсруулж байна.	Холбогдох стандарт, журмын төслийг шинэчлэн	Холбогдох стандарт, журмын төслийг шинэчлэн	I улирал: Холбогдох стандарт, журмыг баттуулна. II улирал: Нийслэлийн хэмжээнд аюултай ачааны тэзвэрлэлтийг бүртгэж буудуулээ. III улирал: УБ хотын хэмжээнд аюултай ачаа тэзвэрлэгчийг цахим системд бүртгэж, хяналт тавих ажлыг эхлиүүлнэ. IV улирал: УБ хотын хэмжээнд аюултай ачаа тэзвэрлэгчийг бүртгэж хяналт тавих ажил жигдээрсан байна.

2.8	Зорчигч Үйлчилгээний стандартыг боловсруулна.	тээврийн багц-9 шинэчлэн н сан	30.0 Авто замын норм. н сан	Стандартууд шинэчлэгдэн, батлагдсан байна.	Зөвлөх хүрээнд сонгон ажлыг эхтүүлсэн.	И улирал: Зөвлөхийн стандартуудыг хянах, редакци шүүмж хийх, хэлэлцүүлэг зохион байгуулна. II улирал: Стандартуудыг техникийн хороогтор хэлэлцүүлж, баттуулна.	I-II улирал	Т.Мягмарсүрэн
2.9	Ачаа Үйлчилгээний нэр бухий 6 стандартыг шинэчлэн боловсруулна.	тээврийн нормы н сан	30.0 Авто замын норм., н сан	Стандартууд шинэчлэгдэн, батлагдсан байна.	Зөвлөх хүрээнд сонгон шалгаруулсан.	I улирал: Зөвлөхийн стандартуудыг хянах, редакци шүүмж хийх, хэлэлцүүлэг зохион байгуулна. II улирал: Стандартуудыг техникийн хороогтор хэлэлцүүлж, баттуулна.	I-II улирал	Т.Мягмарсүрэн Ц.Санчирдорж
2.10	ISO 16844:2022 (1-7) Автогэврийн хэрэгслийд-таксографын систем"	60.0 Авто замын нормы н сан	Стандартууд батлагдсан байна.	"Монголын мэргэшсэн зөвлөх инженеруудийн холбоо" ТББ зөвлөх Үйлчилгээний Түйцэтгэгчээр сонгогдон ажиллаж байна.	Зөвлөх компанийн ирүүлсэн тайлланг хүлээн авах, хянах, редакци хийх, стандартуудын төслийг эцслэнэ. III улирал: Стандартуудыг техникийн хороогтор хэлэлцүүлж, баттуулна.	I-III улирал	А.Энхболд Ц.Баяржаргал Ц.Нэрүүбаатар	
2.11	Салбарын 100 жилийн ойт тохиолдуулан МУ-ын нэгдэн орсон олон улсын гэрээ, хэлэлцэр, Засгийн хоорондын хэлэлцэр бухий эрх зүйн товхимолыг хавьтуулна.	100 сая	Товхимолын бэлтгэж, хэвлүүлсэн байх	Товхимолын эх Төлөвлөгийн шатанд	II улирал: Товхимолын эх бэлтгэнэ. Санхүүжилтийг шийдвэрлүүлэнэ. III улирал: Товхимолыг хэвлүүлэх, түгэнэ.	II-III улирал	Ц.Баяржаргал	
3. Автогэврийн хэрэгслийс үүдэлтэй агаар, орчны бохирдлыг бууруулна.								
3.1	Ашиглалтаас хасагдсан цахилгаан, хайбрид автомашини хүчин чадалтай батарей	-	УИХ-ын тогтоол батлагдсан байна.	Холбогдох судалгаа хийгдсэн.	И улиралд: УИХ-ын 1998 оны "Улсын хилээр нэвтрүүлэхийг хориглох, тарифын бус бусад хязгаарлалт тогтоох бүлэг	I-V улирал	Г.Мянмарсүрэн Ш.Хавандолда	

импортоор оруулахыг УИХ-хориглох асуудлыг УИХ-д өргөн мэдүүлнэ.					
Барааны жагсаалт батлах тухай" 05 дугаар тогтоолд импортоор ашиглагдсан хаягдал хайрлжт акумлятор батарейг заалтыг оруулахыг хориглох судалгаа, тооцоог хийнэ.					
II улирагд: Холбогдох тооцоо судалгааг үндэслэн 3Г-ын шийдвэрийн теслийг боловсруулж холбогдох байгууллагудын саналыг авч тусгана					
III улирагд: УИХ-ын 1998 оны "Улсын хилзэр нэвтрүүлэхийг хориглох, тарифын бус бусад хязгаарлалт тогтоох бүлэг барааны жагсаалт батлах тухай" 05 дугаар тогтоолд намээт, өөрчлөлт оруулах УИХ-ын тогтоолын төсөл болсовсруулж, 3Г-ын хуралдаанаар хэлэлцүүлнэ.					
IV улирагд: Тогтоолын теслийг УИХ-д өргөн мэдүүлнэ.					
Автогазийн хэрэгслийн техникийн хянаптын Узлэгт хамрагдах давтамжийг автомашини насжилтаас хамааруулан шинэчлэн тогтоон.	3Г-ын Хуралдаанаар хэлэлцүүлгэсэн байна.	3Г-ын 2016 оны 213 дугаар тогтоол Мердэгдэж байна.	I улираг: Бусад орны туршлага, хувь тогтоомжийн судалгаа хийдэнэ. II улираг: 3Г-ын 2016 оны 213 дугаар тогтоол намэлт, өөрчлөлт оруулна.	I-II улираг Ц.Санчирдорж	
Автомшинаас ялгаран гарах угаа, түүний найрлага дахь хорт бодисын зөвшөөрөдх дээд хэмжэг тогтоосон стандартыг шинэчилнэ.	Шинэчлэн баттуулсан стандартын тоо	-	I улираг: Автогазийн хэрэгслийн техникийн хянаптын Узлэг хийх завар. Ерөнхий шаардлага MNS 5011:2020 стандарт шинэчлэхтэй холбоотой суурь судалгаа хийгдэнэ.	I-IV улираг Ц.Нэргүйбаатар Ц.Санчирдорж	

3.4	Цахилган автомашины ашиглалтын агуулгүй ажиллагааг стандартын боловсруулна.	Стандартууд батлагдсан байна.	Эрхлэх хүрээнд асуудлын чиглэлээр	<p>I Улирал: Холбогдох судалгааг хийх, зөвлөх үйлчилгээг авна.</p> <p>II Улирал: Судалгааг үндэслэн стандартын тесел боловсруулж, холбогдох байгууллагаар хэлэлцүүлнэ.</p> <p>III Улирал: Стандартчилын хорооны хурлаар техникийн холбогдох шийдвэр гаргуюна.</p> <p>IV Улирал: Стандартыг баттуулна.</p>
3.5	Тээврийн хэрэгслээс үүдэлтэй агуулттай хог хаягдлыг цүлүүлах, тээвэрлүүлэх ажлыг орон нутгийн засаг захиргаатай хамтран хэрэгжүүлнэ.	Тэр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд хувийн хэвшлийг 21 аймагт агуулттай хог хаягдлыг цүлүүлах цэг байгуулна.	Зам, тээврийн сайд, 21 аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нартай хамтран ажиллах гэрээнд хаягдал батарей цүлүүлах, хаядал тос цүлүүлах цэг байгуулах хувийн хэвшлийн аж ахуйн нэргүүдийг	<p>I Улирал: Т.Мягмарсүрэн Ш.Хавидолда</p> <p>I-IV Улирал: Т.Мягмарсүрэн Ш.Хавидолда</p>

3.6	Агаар, орчны бууруулах үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг зохион байгуулна.	Агаар, орчны бууруулах үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг зохион байгуулна.	МУ-ын ЗГ-ын 2017 оны 98 дугаар тогтооспор Агаар, орчны бууруулах үндэсний хөтөлбөр	I-II улиралд: Хөтөлбөрт туссан хариуцан хэрэгжүүлэх арга хэмжээний хэрэгжилтийн хувь батлагдсан. III-IV улиралд: Хаядал багарей цуглупах 25 цэг, хаядал тос цуглупах 15 цэгийг байгуулна.
3.7	Цахилгаан автомашины хэрэгцааг нэмэгдүүлэх төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх чиглэлээр холбогдох арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ.	Төр, хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалт	Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн хувь Төлөвлөгөө батлагдсан	I-II улиралд: Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг явцыг гаргаж танилцуулна. IV улиралд: Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг 30%-д хүргэнэ.
3.8	Ашиглалтаас гарсан автомашын дахин боловсруулах байгуулах төслийг эхлүүлнэ.	Төр, хувийн хэвшлийн түншлэл	Судалгааны ажил хийгдсэн. Газрын асуудал шийдсэн.	I-II улиралд: Сонирхоч компаниудтай төр хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд ТЭЗҮ, зураг төсвийн ажлыг III-IV улиралд: Үйлварийн барилтын ажлыг эхлүүлнэ.
3.9	ЗТХЯ-ны ТНБ-ийн дарга, НЗД-ын орлогчийн хамтран багалсан 2022 оны 28 дугаар гэрээний хэрэгжилтийг хангулна.	Үйл ажиллагаа гаар	Гэрээ хэрэгжилт баталсан	I-II улиралд: Нийслэлийн нутаг дэвсгэрт авто үйлчилгээний талаар хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг баталж, ажлыг эхлүүлнэ.

3.10	Автотээврийн хэрэгслийн ашиглалтын явцад үзүүлэх үйлилгээг сайжруулах холбогдох арга хэмжээг зохион байгуулна.	Үйл ажиллагаа гаар	Хувь тогтоомж Стандарт, батлагдсан.	Журам
3.11	"Тээврийн хэрэгслийн нэгдсэн үйлчилгээ"-ний байршуулах үйлчилгээний нэмэгдүүлж олон нийт мэдээлэл авах хүрээг нэмэгдүүлэхүүнэ.	Цахим Үйл ажиллагаа гаар	Хэрэгжилтийн хувь Мэдээллийн сан болсон.	
3.12	Автотээврийн ашиглалтын үссэн хог нарийчилсан гарана.	Үйл ажиллагаа гаар	Хэрэгжилтийн хувь Мэдээллийн сан бий болсон.	

II улиралд:
Төвлөлөгөөний хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллах, үр дүнг гараж тайлагнаа.

III улиралд:
Шаардлагатай асуудлыг судалж шийдвэртуулна.

IV улиралд:
Төвлөлөгөөний хэрэгжилтийг гаруулж үнэлгээ хийнэ.

I улиралд:
Холбогдох мэдээллийг цугтуулах, дун шинжилгээ хийнэ.

II улиралд:
Үйлчилгээний хүртээмж, чанарыг дээшлүүлах чиглэлээр үйлчилгээ эрхлэгчдэд дэмжжэг үзүүлнэ.

III-IV улиралд:
Шаардлагатай дүрэм журам, стандартуудад нэмэлт өөрчлөлт оруулна.

I-II улиралд:
Үйлчилгээ эрхлэгчийн мэдээллийг тухай бүр мэдээллийн санд оруулах, олон нийтийн хэрэгцээ шаардлагад нийсэн зөвлөмж ханган ажилана.

III-IV улиралд:
Мэдээллийн санд дун шинжилгээ хийх, үнэлгэлт дүнгэлт өгнө.

Т.Мянгаарсурэн
Харгуучсан
Мэргэжилтэн

I-IV
улирал

Т.Мянгаарсурэн
Харгуучсан
Мэргэжилтэн

I-IV
улирал

4. Автогээрийн хэргэгслийн техникийн байдалд тавих хяналтыг сайжруулна.						
4.1	Техникийн хяналтын үзлэгийн тохирлын хамруулна.	Тохирлын үнэлгээний эрх бухий тохирлын үнэлгээнд байгууллагуд	ТХУ-ийн төвүүдийг тохирлын үнэлгээнд бүран хамруулсан байна.	ТХУ-ийн төвүүдийн 18% хамрагдсан.	I улирал: Техникийн хяналтын үзлэгийн төвүүдийн 50 хувийг тохирлын үнэлгээнд хамруулна. II улирал: Техникийн хяналтын үзлэгийн төвүүдийг тохирлын үнэлгээнд 100 хувь хамруулна.	I-II улирал А.Энхболд
4.2	"Автогээрийн хэргэгслийн техникийн хяналтын үзлэгийн чадавхыг замын агуултуулж, санхүүжилттэй хөдөлгөөний сайдруулах тесэл"-ийн ажлыг үргэлжлүүлна.	14,599.3 КОЙКА ОУБ-ын санхүүжилт	Төслийн нарийчилсан 2023-2028 оны төвлөгөө багтагдаан.	I улирал: 1.Цахим системийн сайдруулалт хийх (системийн ерөнхий бүтэц, Удирдлагын дээд бүтэц, портал цэс, Тээврийн хэргэгслийн бүртгэлийн цэс, хяналтын үзлэгийн цэс г.м) чиглэл, хөгжүүлэлт хийх төвлөгөө, ажлын даалгавар боловсруулна. 2.Техникийн хяналтын үзлэгийн тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэгчийг сонгон шалгаруулна. II улирал: 1.Техникийн хяналтын үзлэгийн төвийн барилын засвар Гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулна. 2.Бодлогын боловсруулхатай зөвлөмж холбоотой зөвлөмжийн вершил	III улирал: Техникийн хяналтын үзлэгийн төвийн барилгын засварын ажил Инженер техникийн ажилтныг чадавжууллах сургалт зохион байгуулна. IV улирал: СНГ үзлэгийн шугам Барина.	I-IV улирал Ц.Нэрлүйбаатар Ц.Санчирдорж
4.3	Тээврийн хэргэгслийн үйлчилгээг	-	Тээврийн хэргэгслийн	-	И улирал:	II-IV улирал Ц.Санчирдорж

Сүм, орон нутагт хүргэх ажлыг эхлүүлнэ.	Бүртгэлийн орон нутагт хүргэх ажлын гүйцэтгэл	Үйлчилгээг сум орон нутагт хүргэх ажлын гүйцэтгэл	Аймаг, орон нутгийн ЗД-тай хамтран ажиллах гэрээ байгуулж, үйлчилгээг орон нутагт үзүүлэх бэлтгэл ажлыг хангана.	II-V улирал: Тээврийн хэрэгслийн бүртгэл хөтөх улсын дугаар огтох журамд нэмэлт өөрчлөлт оруулж, тээврийн хэрэгслийн гэрчилгээ, улсын бүртгэлийн дугаарын тэмдгийг сум орон нутагт хүргэх ажлыг зохион байгуулна.
Тээврийн хэрэгслийн техникийн хяналтын цахим гэрчилгээ (RFID) нэвтрүүлэх хүрээнд авто замаас төлбөр авах Үйл ажиллагааг цахижмуулах гүйцэтгэчийг шалгаруулна. сонгон	АЖДХ-ны санхүүжилт Гүйцэтгэч сонгон шалгаруулсан эсэх	Санхүүжилт шийдвэрлэгдсэн.	I Улирал: Авто замын бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах газартай хамгтан төлбөр авах 25 цэгийг цахижмуулах гүйцэтгэчийг сонгон шалгаруулна. II Улирал: Автогээврийн хяналтын улсын байцаац, техникийн хяналтын үзэгийн төвлүүлэд ашиглах үншигч төхөөрөмжийн хяналтын системийн албан ёсны нэвтрүүлэх ашиглана.	I-II улирал Э.Мөнхнасан Ц.Санчирдорж
Төвлөгөөний хамрагдах байдлыг нэмэгдүүлнэ.	Автогээврийн хамрагдах тухай хуулийн 17-р зүйл	Ураг, шург, хамиулалагыг олон нийтэд таниуулна.	III Улирал: 1. Автогээврийн техникийн хяналтын үзэгийн журамд оруулахтай холбогдуулан суурь судалгаа хийнэ. 2. Тээврийн хэрэгслийн бүртгэлийн санд бүртгэлтэй, з жил түүнээс дээш хамгааанд ашиглаадахгүй байгаа тээврийн хэрэгслийг хасна.	II-IV улирал Ц.Санчирдорж
			IV Улирал: Тээврийн хэрэгслийн бүртгэлийн санд	Бүртгэлтэй нийтийн

				хэрэгцаанийн авто замаар хөдөлгөөнд оролцдог нийт тээврийн хэрэгсэл бүрэн хамруулна.			
5. Салбарын хүний нөөцийг хөгжүүлнэ.							
5.1	Хөдөлмөр, нийгмийн гурван тайлт оролцсоонд тулгуурлан автотээврийн салбарын засвар Уйлчилгээний ажилтнуудыг хөдөлгөөрийн аюулгүй байдлын мэргэшүүлэх сургалтад хамруулж, гэрчилгээжүүлнэ.	"АТҮГ" ТӨГ МАТНХ Аж ахуйн нэгж	Сургалтад хамруулан, гэрчилгээжүүлсэн тоо	Авто тавих. шаардлага 5025:2020	I улирал: Хөдөлмөр, нийгмийн зөвшлийн гурван тайлт хэлэлцаарийн төлөвлөгөөнд тусгувула. II-IV улирал: 250 ажилтыг сургалтад хамруулан, гэрчилгээжүүлнэ.	I-IV улирал	А.Энхболд
5.2	"Автотээврийн салбарын хүний нөөц, сургалтын мэдээллийн нэгдсэн систем"-д автотээврийн салбарын хүний нөөцийн мэдээллийг оруулна.	-	Салбарын хүний нөөцийн мэдээллийн сан буруулжт	2024 оны жилийн зэсийн салбарт ажиллах бүй 3000 мэдээллийг оруулсан байна.	I-II улирал: Салбарын 3000 хүртэлх хүний мэдээллийг нэмж оруулна. III-IV улирал: Салбарын 3000 хүртэлх хүний мэдээллийг нэмж оруулна.	I-IV улирал	А.Энхболд
6. Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангах бодлого, хөтөлбөр боловсруулж, хэрэгжилтийг зохион байгуулна.							
6.1	Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын ажиллагааг хариуцан ажиллах, хурлыг зохион байгуулж, шийдвэрийг хангуулна.	Төлөвлөгөөний Тэлэвэлжилт, хувир	ЗХАБ-Н бүрэлдэхүүн шинэчлэгдсэн.	I улирал: Зөвлөлийн хурлыг зохион байгуулж, 2025 оны 3ХАБ-ын үндэсний зөвлөлийн төлөвлөгөөг багтуулна. II-III улирал: Үндэсний зөвлөлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангуулах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ. IV улирал: Зөвлөлийн хурлыг зохион байгуулж, ЗХАБ-ын үндэсний зөвлөлийн 2025 оны тайлан 2026 оны төлөвлөгөөг хэлэлцүүлнэ.	I-IV улирал	ЗХАБУЗДАА	

6.2	Замын хөдөлгөөний агуулгүй багш, аудиторыг бэлтгэнэ.	Олон утсын байгууллагын техникийн тусламжаа ны хүрээнд	Сургач аудиторын тоо	багш, сургач техникийн тусламцааны хүрээнд	2018-2019 онд багшиг 21	II-III улирал: ЗХАБ-ын 10 сургач багш, аудитор бэлтгэнэ.	10	II-III улирал	ЗХАБУЗАА
6.3	УИХ, ЗГ-т замын хөдөлгөөний байдлын зөвлөлийн 2024 оны үйл ажиллагааны тайланг танилцуулна.	Үндэсний байгууллагын тайланг	-	Ажлын гүйцэтгэл, тайлангийн тоо	-	И улирал: Үндэсний зөвлөлийн 2024 оны үйл ажиллагааны тайланг УИХ-ын газрын хуралд танилцуулна. II улирал: Үндэсний зөвлөлийн 2024 оны үйл ажиллагааны тайланг УИХ-ын холбогдох байрны хороонд танилцуулна.	I-II улирал	ЗХАБУЗАА	
6.4	Цахигаан мотоцикл унадаг дугуй, скучтер замын хөдөлгөөнд оролцох эрх зохицуулалтыг боловсруулж, батгуулна.	Дүрэмд өөрчлөлт орсон эсэх	Үз-ийн гишүүдэд танилцуулж санал авсан	Замын хөдөлгөөний дүрэмд зэмэлт, өөрчлөлт оруулах асуудлыг 3г-ын хуралдаанаар хэлэлцүүлж, батгуулна. II улирал: Дүрмийн хэрэгжилтийг хангуулах дараа хамжээг зохион байгуулна.	-	И улирал: Замын хөдөлгөөний дүрэмд зэмэлт, өөрчлөлт оруулах асуудлыг 3г-ын хуралдаанаар хэлэлцүүлж, батгуулна. II улирал: Зам тээврийн ослын статистик судалгаанд үзүүлэлт бүрээр дун шинжилгээ хийж, ЗХАБ-ыг чиглэлээр сайхруулж ҮЗ-ийн тогтолын тесел боловсруулж батгуулна.	I-II улирал	ЗХАБУЗАА	
6.5	Зам тээврийн ослын статистик судалгаанд үзүүлэлт бүрээр дун шинжилгээ хийж, ЗХАБ-ыг чиглэлээр сайхруулж ҮЗ-ийн тогтолын тесел боловсруулж батгуулна.	Үз-ийн тогтоолын хэрэгжилтийн хувь	Зам тээврийн ослын статистикийг жил бүр ТЦА, НЭМҮТ-өөс гаргаж байна.	ЗО-н шалтгаан, нөхцөлд дун шинжилгээ хийнэ. II улирал: Дун шинжилгээний дүгнэлтийг дун шинжилгээний дүгнэлтийг үндэслэн ЗХАБУЗ-ийн тогтоол гаргаж байна. III-IV улирал: Тогтоолын хэрэгжилтийг зохион байгуулна.	-	И улирал: ЗО-н шалтгаан, нөхцөлд дун шинжилгээ хийнэ. II улирал: Дун шинжилгээний дүгнэлтийг дун шинжилгээний дүгнэлтийг үндэслэн ЗХАБУЗ-ийн тогтоол гаргаж байна. III-IV улирал: Тогтоолын хэрэгжилтийг зохион байгуулна.	I-IV улирал	ЗХАБУЗАА	
6.6	ЗХАБ-ыг дээшигүүлэх, зөв дадынг хэвшүүлэх чиглэлээр сургалтыг зохион байгуулна.	60 сая	Сургалтын тоо	ЭМЯ, МУЭН-тэй хамтран анхны тусламж үзүүлэх сургалт явуулсан	И улирал: Сургалтын хотолбөрийг чиглэл бүрээр боловсруулж, батгуулна. II улирал:	I-IV улирал	ЗХАБУЗАА		

Холбогдох хамгран нийтийн тэзврийн (автобус, такси) болон ачаа тэзврийн жолооч нарыг сургалтад хамгуулна.	Байгууллагуудтай байгууллагуудтай хамгран Тэзврийн цагдаагийн албан хагчид, ЕБС-Уудын сургачид болон олон нийтийг хамарсан сургалтыг зохион байгуулна.				
III-IV улирал: Холбогдох хамгран Тэзврийн цагдаагийн албан хагчид, ЕБС-Уудын сургачид болон олон нийтийг хамарсан сургалтыг зохион байгуулна.	I улирал: ЦХИХХЯНД санал хүргүүлж тухайн замын чиглэлд болино дохионы радио Нэвтрүүлэх техникийн боломжийг бурдлуулна. II-IV улирал: АН-3 чиглэлийн авто замд болино дохионы радио Нэвтрүүлнэ.	I-IV улирал	ЗХАБУЗАА		
Олон улс, орон нутгийн чанартай авто замудад 2-3 чиглэлд замын хөдөлгөөний аюулгүй байдалд үнэлгээ хийнэ.	Дарханы замд 2023, 2024 онд хөдөлгөөний аюулгүй байдалд үнэлгээ хийсан.				
Улаанбаатар замын хөдөлгөөний хурдны менежментийн шинэ тогтолцоог бүрдүүлнэ.	Хувь эрх зүйн орчинг бүрдүүлсэн байх	"Замын хөдөлгөөний хурдны менежментийн төвлөгөө" зөвлөх Үйлчилгээний ажлаар урьдчилсан судалгаа хийгдсэн болно.	Гүйлжилэл: Судалгааны ажлын дунд шатны тайланг хүлээн авна. II улирал: Зөвлөх Үйлчилгээний хурзэнд судалгааг хийж дуусган, эцсийн шатны тайланг хүлээн авна	II-III улирал	ЗХАБУЗАА

—Оо—